

PARTER

Kärande

Dux Design Aktiebolag, 556220-8933
Norra Vallgatan 76
211 22 Malmö

Ombud: Advokaterna Cecilia Tholse Rogmark och Emil Ekdahl Norling
Advokatbyrån Gulliksson AB
Box 739
220 07 Lund

Svarande

Frank Arnautovic med enskild firma Eft. Franklins Tapetserare Verkstad,
19681111-1191
Bodalsvägen 14
181 36 Lidingö

Ombud: Advokaten Mårten Stenström
Advokatfirman NORDIA KB
Box 70389
107 24 Stockholm

DOMSLUT

1. Patent- och marknadsdomstolen förbjuder Frank Arnautovic med enskild firma Eft. Franklins Tapetserare Verkstad vid vite om 500 000 kr att tillverka, marknadsföra och sälja fåtöljdynor med den utformning som framgår av domsbilaga 1.
2. Patent- och marknadsdomstolen förpliktar Frank Arnautovic med enskild firma Eft. Franklins Tapetserare Verkstad att till Dux Design Aktiebolag betala 30 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 26 oktober 2021 till dess betalning sker.

3. Patent- och marknadsdomstolen avslår Dux Design Aktiebolags yrkande om korrigeringsåtgärder.
 4. Patent- och marknadsdomstolen förpliktar Frank Arnautovic med enskild firma Eft. Franklins Tapetserare Verkstad att betala ersättning för Dux Design Aktiebolags rättegångskostnad med 1 467 834 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker. Av beloppet avser 1 375 285 kr ombudsarvode.
 5. Sekretessbestämmelsen i 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska – i den mån uppgifterna inte tagits in i denna dom – fortsätta vara tillämplig på aktbilaga 52 som föredragits inom stängda dörrar.
-

BAKGRUND

Fåtöljen Jetson 69 (Jetson) med tillhörande fåtöljdyna är skapad av Bruno Mathsson (1907–1988). Jetson lanserades på den svenska marknaden 1969 och sedan dess har möbelföretaget Dux bedrivit licenstillverkning av fåtöljen. Dux nuvarande exklusiva ensamrätt att tillverka, marknadsföra och sälja Jetson baseras på ett licensavtal mellan Dux Design Aktiebolag (Dux) och Design Bruno Mathsson Aktiebolag daterat den 3 september 2003 (Licensavtalet).

Frank Arnautovic med enskild firma Eft. Franklins Tapetserare Verkstad (Franklins) bedriver sedan 2015 verksamhet på Lidingö med inriktning mot renovering av designmöbler, inklusive tillverkning och försäljning av ersättningskuddsatser till fåtöljer. Typiska renoveringsobjekt är stolen Lamino av Yngve Ekström samt vissa möbler designade av Bruno Mathsson, däribland Jetson. Sedan slutet av 2016 och fram till sensommaren 2021 har Franklins tillverkat, marknadsfört och sålt exemplar av ersättningsdynor till Jetson.

Den 16 mars 2020 skickade Dux ett varningsbrev till Franklins och hävdade att Franklins tillverkning m.m. av ersättningskuddsatser till vissa Bruno Mathssonmöbler innebar intrång i Dux upphovsrätt.

Den 26 oktober 2021 väckte Dux nu aktuell talan om upphovsrättsintrång avseende Franklins tillverkning, marknadsföring och försäljning av ersättningsdynor till Jetson.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Dux har yrkat att Patent- och marknadsdomstolen ska

- 1) förbjuda Franklins att, vid vite om 500 000 kr, eller annat belopp som domstolen finner verkningsfullt, själv eller genom annan framställa exemplar, genom tillverkning, eller göra tillgängliga för allmänheten, genom överföring till allmänheten på hemsida, Facebook eller Instagram, genom visning i sin butik, eller genom marknadsföring och utbudande till försäljning via sin butik, hemsida, Facebook eller Instagram, fåtöljdynor med den utformning som framgår av domsbilaga 1 (Franklins Fåtöljdynor) som innebär intrång i den till Jetson Fåtöljdyna knutna upphovsrätten,
- 2) förplikta Franklins att till Dux utge ersättning för utnyttjandet av Dux upphovsrättsligt skyddade verk med ett belopp om 97 089 kr, eller det belopp som rätten finner skäligt, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från och med dagen för delgivning av stämningsansökan, tills betalning sker, och
- 3) besluta att Franklins på egen bekostnad ska återkalla samtliga exemplar av Franklins Fåtöljdynor från tillverkare, grossister och återförsäljare och förstöra dessa samt förstöra samtliga exemplar av Franklins Fåtöljdynor som finns i Franklins besittning.

Franklins har bestritt samtliga yrkanden. Räntheyrskandet har vitsordats från och med dagen för delgivning av stämningsansökan, dvs. den 26 oktober 2021.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER M.M.

Dux

Fåtöljdynan till Jetson har upphovsrättslig skydd

Fåtöljen Jetson är skapad av Bruno Mathsson – en av Sveriges internationellt sett mest kända möbelskapare och designers. Fåtöljen togs fram av Bruno Mathsson i två versioner. Den första versionen var utan armstöd och lanserades 1966. Den anses vara en ikon inom svensk möbeldesign. Bruno Mathsson vidareutvecklade därefter fåtöljen och tog fram den andra versionen med armstöd som premiärvisades på Nordiska Galleriet i Stockholm 1969. Det var i samband med utvecklingen av den andra versionen Jetson som Bruno Mathsson även formgav fåtöljens dyna så som den kommer till uttryck i domsbilaga 2 (Jetson Fåtöljdyna).

Formgivningen av Jetson Fåtöljdyna är originell och utgör Bruno Mathssons egen intellektuella skapelse. Bruno Mathsson har i samband med skapandet av sitt verk uttryckt sin kreativa kapacitet genom att göra fria och kreativa val.

Jetson Fåtöljdyna består av en sitt- och ryggdyna som är sammansatt i ett löstagbart stycke. Jetson Fåtöljdyna fästs på fåtöljen med hjälp av ihåliga tumskruvar, vilka monteras genom framträdande och karaktäristiska öljetter placerade på fåtöljdynan vid nacke, på armstöd och nertill vid sittslutet. Jetson Fåtöljdyna har två öljetter vid respektive armstöd, fyra öljetter vid nacke och fyra öljetter framtill på fåtöljen. Jetson Fåtöljdyna dekoreras och mönstras av ett flertal djuphäftningar utan knappar. Användningen av djuphäftningar i sig kastar en blick åt det klassiska hållet, men bidrar genom sin placering till den futuristiska visionen för Jetson. Djuphäftningarna övergår till en tätare formation i ländrygg och sittdel med djuphäftningar i diagonala linjer som skapar ett diamantmönster, där dynmaterialet även är mindre sträckt och upplevs som mer böljande.

Påståendet om funktionella inslag hos Jetson Fåtöljdyna bestrids. En fåtölj kräver ett antal fasta punkter som i viss utsträckning följer av den mänskliga anatomin.

Därutöver har skaparen en mycket stor kreativ frihet vid skapandet av såväl fåtölj som fåtöljdyna. Det var dessutom Bruno Mathsson själv som parallellt med dynan även skapade fåtöljen. Det faktum att dynan passar till fåtöljen har därför inte på något vis begränsat den kreativa friheten hos Bruno Mathsson och ska inte förstås som ett funktionellt inslag i utformningen av dynan.

Jetson Fåtöljdyna är ett verk som är löstagbart och som säljs separat. Verket kan således identifieras med precision och objektivitet. Jetson Fåtöljdyna motsvarar Bruno Mathssons originalverk. Jetson Fåtöljdyna har bibehållit sitt utseende sedan fåtöljen Jetson introducerades. Det saknas utredning om de bilder på fåtöljdynor, som Franklins åberopat, utgör originalprodukter. Det är under alla omständigheter inte möjligt att göra detaljjämförelser mellan katalogbilder på helt nya fåtöljdynor, och fåtöljdynor som kan vara många årtionden gamla. Oaktat detta är de påstådda detaljskillnader som Franklins pekar ut inte av den karaktär att sådana bearbetningar skulle hamna utanför skyddsomfånget för Jetson Fåtöljdyna. Även om det skulle vara så att Jetson Fåtöljdyna vid olika tillfällen genom åren har sålts i specialutgåvor förtar inte heller detta upphovsrätten till det originalverk som Dux tydligt specificerat i denna rättsprocess.

Formgivningen av Jetson Fåtöljdyna har därmed upphovsrättsligt skydd såsom alster av brukskonst, vilket också har bekräftats av Svensk Forms Opinionsnämnd (Opinionsnämnden) i ett yttrande den 25 januari 2021.

Särskilt om Jetson Fåtöljdynas separata skydd

Det är varken ovanligt eller främmande inom upphovsrätten att ett fristående verk och ett annat fristående verk, som kan monteras ihop, åtnjuter upphovsrättsligt skydd var för sig. För det fall Jetson Fåtöljdyna inte skulle anses vara ett verk i sin egen rätt är

därför Jetson Fåtöljdyna upphovsrättsligt skyddad även som en del av hela fåtöljen. Jetson är nämligen upphovsrättsligt skyddad som ett verk av brukskonst och Jetson Fåtöljdyna är en sådan del av fåtöljen som i sig själv uppvisar tillräcklig originalitet. Eftersom de formelement som Jetson Fåtöljdyna uppvisar ger uttryck för upphovsmannens egen intellektuella skapelse ska exemplarframställning och tillgängliggörande för allmänheten av denna del anses utgöra intrång i fåtöljen Jetson.

Dux innehar upphovsrätten

Dux har genom Licensavtalet erhållit den exklusiva rätten att tillverka, marknadsföra och försälja exemplar av Jetson. Genom Licensavtalet har Dux även exklusiv rätt att tillverka, marknadsföra och försälja Jetson Fåtöljdyna.

Franklins Fåtöljdynor utgör intrång i upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna

O l o v l i g t f ö r f o g a n d e

Franklins har utan tillstånd från Dux framställt exemplar av Franklins Fåtöljdynor genom tillverkning, och gjort dessa tillgängliga för allmänheten, genom överföring till allmänheten på sin hemsida, franklinswede.se, Facebook och Instagram, genom visning i sin butik, och genom marknadsföring och utbudande till försäljning via sin butik, hemsida, Facebook och Instagram.

Franklins har därigenom gjort intrång i den upphovsrätt till Jetson Fåtöljdyna som Dux förfogar över. Intrånget i Dux upphovsrätt har pågått sedan oktober 2011 och är fortfarande pågående, vilket bl.a. framgår av återopade annonser för Franklins Fåtöljdynor som funnits tillgängliga på Franklins hemsida den 9 juni 2022.

Franklins Fåtöljdynor omfattas av skyddsomfånget för
Jetson Fåtöljdyna

Formgivningen av samtliga Franklins Fåtöljdynor enligt domsbilaga 1 är sådan att de faller inom skyddsomfånget för Jetson Fåtöljdyna. Franklins Fåtöljdynor är att förstå som direkta efterbildningar med helhetsintryck som är identiskt med Jetson Fåtöljdyna.

Franklins har haft som uttalat mål att skapa en så näraliggande kopia som möjligt av Jetson Fåtöljdyna vid tillverkningen av Franklins Fåtöljdynor. Franklins har t.ex. i sin marknadsföring använt sig av formuleringar som ”motsvarar original kuddsatser”. Franklins har dessutom använt samma skinn och samma djuphäftningsmaskin som Dux använder. Resultatet är en fåtöljdyna vars utformning otvetydigt ger ett helhetsintryck som är identiskt med Jetson Fåtöljdyna.

För det fall det skulle föreligga några detaljskillnader mellan Franklins Fåtöljdynor och Jetson Fåtöljdyna är de så oväsentliga och inte i närheten tillräckliga för att förändra det faktum att helhetsintrycket är identiskt mellan Franklins Fåtöljdynor och Jetson Fåtöljdyna.

Av åberopade skärmdumpar från Franklins Facebooksida från 2017–2019 framgår att Franklins Fåtöljdynor haft samma utseende även före 2020. För det fall mindre justeringar mot förmodan skulle anses styrka har utseendet hos Franklins Fåtöljdynor inte ändrats i sådan utsträckning att dynorna tidigare skulle ha fallit utanför skyddsomfånget för Jetson Fåtöljdyna.

Något tillstånd eller annan grund för att nyttja upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna finns inte

Franklins har ingen formaliserad licens att tillverka Jetson Fåtöljdyna. Dux har inte heller på något annat sätt gett tillstånd till Franklins att nyttja upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna. Det finns inte heller ett sådant tillstånd från Bruno Mathsson

International AB eller Design Bruno Mathsson Aktiebolag (Bruno Mathssonbolagen). Detta förhållande följer av att Dux enligt Licensavtalet har exklusiv rätt att förfoga över Jetson.

Det bestrids att det åberopade brevet från Bruno Mathssonbolagen kan tolkas som en tillåtelse att framställa Franklins Fåtöljdynor. Tvärtom framgår av brevet att tillverkningen utgör otillåten exemplarframställning enligt bolagens uppfattning. Inget som anförs i brevet skulle kunna utgöra en begränsning av att utöva ensamrätten, inklusive rätten att begära ersättning för uppkommen skada. Dux kommunikation med Franklins har inte varit samordnad med Bruno Mathssonbolagen.

För det fall en tillåtelse att framställa exemplar av Jetson Fåtöljdyna skulle finnas har det genom varningsbrevet den 16 mars 2020 tydligt klargjorts att Franklins inte har något tillstånd att nyttja upphovsrätten. Dux har agerat så snart bolaget blev medvetet om innebörden och vidden av Franklins intrång.

Enligt den upphovsrättsliga regleringen finns ingen rättsverkan av passivitet hos upphovsmannen eller rättighetshavaren. Även om Bruno Mathssonbolagen eller Dux skulle anses ha varit passiva saknar det alltså betydelse i sammanhanget.

Dux förfogar över upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna. Upphovsrätten innebär en ensamrätt som omfattar både rätten att tillåta och förbjuda andra att nyttja det upphovsrättsligt skyddade verket. Den påstådda tillåtelse som den specifika slutkonsumenten eventuellt har fått i ett mail från Jim Andersson är individuell och saknar relevans i målet. Dessutom kan Jim Anderssons behörighet att ge licenser för nyttillverkning av Jetson Fåtöljdyna ifrågasättas.

Förbud förenat med vite

Franklins har begått upphovsrättsintrång. Intrånget är fortfarande pågående. Det finns därför förutsättningar att förbjuda Franklins vid vite att fortsatt vidta åtgärder som anges i Dux första yrkande. Franklins totala försäljning av Franklins Fåtöljdynor har enbart under åren 2020 och 2021 uppgått till 603 472 kr. Ett vitesbelopp om 500 000 kr är därför både lämpligt och motiverat.

Skälig ersättning

Den skäliga ersättningen ska i det här fallet beräknas på nettofakturavärdet till återförsäljarledet i den lovliga handeln för en Jetson Fåtöljdyna multiplicerat med antal framställda exemplar av Franklins Fåtöljdynor (innefattande lager och sålda dynor). Den hypotetiska licensavgift som ska utgå på det belopp som erhålls enligt angivet beräkningssätt är fem procent. En licensavgift om fem procent motsvarar verklig marknadsmässig royalty och styrks av Licensavtalet eftersom Dux är ensam licenstagare till Jetson Fåtöljdyna.

Jetson Fåtöljdyna säljs separat från fåtöljen. Nettofakturavärdet till återförsäljarledet i den lovliga handeln vid köp av en Jetson Fåtöljdyna framgår av de nettoprislistor som Dux tillämnat mot sina återförsäljare under 2015–2021. Som för alla prislistor kan i det enskilda fallet förhandling kring dessa ske. Återförsäljarna bestämmer dock själva sitt pris ut mot kund och gör sina egna affärsmässiga överväganden avseende vilken marginal de önskar ha i sin verksamhet.

2016–2019 har Franklins ostridigt framställt och sålt i vart fall 94 Franklins Fåtöljdynor (12 + 29 + 21 + 32). 94 exemplar av Franklins Fåtöljdynor multiplicerat med nettofakturavärdet 9 090 kr för Jetson Fåtöljdyna 2016–2019 ger 854 460 kr (94*9 090). En licensavgift om fem procent på detta belopp är 42 723 kr (854 460*0,05).

2020 har Franklins ostridigt framställt och sålt i vart fall 59 Franklins Fåtöljdynor (55 plus schablonmässigt tillägg om 8 dynor för både 2020 och 2021, vilket delat med två ger 4). 59 exemplar av Franklins Fåtöljdynor multiplicerat med nettofakturavärdet 9 545 kr för Jetson Fåtöljdyna 2020 ger 563 155 kr ($59 \cdot 9\,545$). En licensavgift om fem procent på detta belopp är 28 158 kr ($563\,155 \cdot 0,05$).

2021 har Franklins ostridigt framställt och sålt i vart fall 39 Franklins Fåtöljdynor (35 plus schablonmässigt tillägg om 8 dynor för både 2020 och 2021, vilket delat med två ger 4). 39 exemplar av Franklins Fåtöljdynor multiplicerat med nettofakturavärdet 13 440 kr för Jetson Fåtöljdyna 2021 ger 524 160 kr ($39 \cdot 13\,440$). En licensavgift om fem procent på detta belopp är 26 208 kr ($524\,160 \cdot 0,05$).

Den sammanlagda skäligen ersättning som Franklins är skyldig att utge till Dux uppgår således till 97 089 kr ($42\,723 + 28\,158 + 26\,208$), på vilket belopp ränta enligt 6 § räntelagen ska utgå från och med dagen för delgivning av stämningsansökan, tills betalning sker.

Korrigeringsåtgärder

Återkallande och förstörande av Franklins Fåtöljdynor är skäligt och exemplaren kommer till följd av det yrkade vitesförbudet sakna värde för Franklins.

Franklins

Jetson Fåtöljdyna har inte upphovsrättsligt skydd

Det vitsordas att fätöljen Jetson som sådan ska bedömas som ett alster av brukskonst som skyddas av upphovsrätt. Det bestrids dock att Jetson Fåtöljdyna skulle vara ett självständigt verk av brukskonst eller på annan grund vara upphovsrättsligt skyddad.

Jetson Fåtöljdyna kan inte ha någon funktion utan resten av möbeln och dynans utseende är en del av fåtöljens helhet. Jetsonfåtöljen säljs alltid med fåtöljdynan som en del. En ny dyna kan inte användas till något annat än att vara en ny förslitningsdel åt själva fåtöljen och därvid på nytt sluta cirkeln av fåtöljens helhetsdesign, som blir bruten då dynan avlägsnas. Även den lätthet varmed dynan kan avlägsnas ger dynan en förstärkt karaktär av förslitningsdel.

Vidare är utformningen av Jetson Fåtöljdyna enbart funktionellt betingad eftersom den är beroende av den underliggande fåtöljens storlek, utformning och konstruktion. Till exempel har veckningen i skinnmaterialet på mitten av dynan bara som syfte att dynan inte ska gå sönder. Detsamma gäller djuphäftningarna som syftar till att hålla stoppningen på plats. Även antalet öljetter och placeringen av dessa, fästningen av dynan över själva stolens armstöd liksom dynans utformning över stålrårsarmstöden är betingade av själva fåtöljens konstruktion. Jetson Fåtöljdyna består i grunden endast av en tvådimensionell klädsel som omsluter en stoppning gjord av skumplast. Det är skumplasten som utgör själva formen på dynan. Innan klädseln träs på skumplasten består den bara av ett stort skinnstycke.

Vid tidpunkten för skapandet av Jetsonfåtöljen, inklusive dynan, förekom redan liknande möbler på marknaden. Designen av Jetson bygger således på variationer av tidigare känd formgivning, bl.a. en amerikansk fåtölj från 1966 som heter Chromantic 66, även kallad Star Trek. Precis som Jetson är den inspirerad av en TV-serie om rymden och har en dyna som är separerad från själva möbeln. Vidare är dynan försedd med djuphäftningar. Jetson Fåtöljdyna är således inte resultat av ett självständigt skapande.

Utseendet av dynan till Jetson har varierat över tid sedan fåtöljens lansering, med hänsyn till bland annat enskilda formelement, material och djuphäftningar. Vilket utseende som utgör originalverket, som är förbehållet Dux genom licens, framstår i det sammanhanget som oklart. Jetson Fåtöljdyna, som Dux gör gällande är originalverket, är en skapelse av Dux och inte Bruno Mathsson. Den gemensamma nämnaren hos de

olika fåtöljdynor till Jetson som Dux tillhandahållit över tid är enbart att dynan passar till själva fåtöljens form.

Franklins Fåtöljdynor gör inte intrång i någons upphovsrätt

F ö r f o g a n d e t

Det vitsordas att Franklins tillverkat, marknadsfört och sålt exemplar av ersättningsdynor som passar till fåtöljen Jetson. Förfogandena har skett i olika omfattning mellan december 2016 till och med slutet av sommaren 2021. Förfogandena har alltså fortsatt även efter Dux varningsbrev, som Franklins fick del av den 16 mars 2020, och fortgått till det att Opinionsnämndens yttrande tillhandahölls den 23 februari 2021. En bagatellartad försäljning ägde dock rum några veckor under sensommaren 2021.

Det vitsordas att de ersättningsdynor som framställts från och med 2020 motsvarar Franklins Fåtöljdynor. När det gäller förfogandena före 2020 hade de dynor som Franklins då framställde ett annat utseende.

Tillverkning har enbart skett av Franklins i affärslokalen på Lidingö. Försäljningen har uteslutande skett till privatpersoner. Det bestrids att det har skett någon försäljning till grossister eller andra återförsäljare.

När det gäller marknadsföringen har den fram till 2017 skett i Franklins affärslokal bland annat genom visning av exemplar. Därefter har det varit marknadsföring på Franklins hemsida och Facebooksida. Någon marknadsföring på Instagram har inte skett.

Franklins Fåtöljdynor omfattas inte av skyddsomfånget för Jetson Fåtöljdyna

Även om Jetson Fåtöljdyna i och för sig skulle anses åtnjuta ett upphovsrättsskydd kan detta skydd inte gälla vid sidan av Jetsonfåtöljen i dess helhet. Skyddsomfånget kan

därmed inte vara sådant att det utgör ett hinder för en tapetserare att ersätta Jetson Fåtöljdyna med en dyna som tillverkats utan tillstånd från fåtöljens upphovsman. För en tapetserare ter det sig självklart att, vid renovering av en sådan designmöbel som Jetson, sy en ny dyna i stället för att klä om den gamla dynan. Eftersom dynans stoppning består av skumplast, som i princip pulvriskas efter en tids användning, är det dessutom näst intill omöjligt att klä om dynan. Vad Franklins har eftersträvat är att de dynor som Franklins tillverkat ska passa till fåtöljen Jetson, precis som en reservdel som inte är tillverkad av huvudproduktens tillverkare. När Franklins renoverar och klär om möbler försöker Franklins alltid återställa det ursprungliga utseendet.

För det fall Jetson Fåtöljdyna skulle anses ha ett upphovsrättsligt skydd separat från fåtöljen måste skyddsomfånget vara begränsat med beaktande av konsumentintresset, miljöintresset, tapetserarbranschens intresse av att kunna reparera möbler samt utifrån konkurrensrättslig hänsyn.

Oaktat detta är Franklins Fåtöljdynor inte direkta efterbildningar eller kopior av Jetson Fåtöljdyna och faller inte inom dess skyddsomfång. Vid en jämförelse mellan dynorna kan noteras skillnader bl.a. när det gäller formen, avstånd mellan sömmar, djuphäftningar, stygn, öljetter, kvalitet på tråden, skintyper och materialval samt öljetter. Något diamantmönster kan inte heller urskiljas i sittdelen på Franklins Fåtöljdynor. Dessutom har Franklins Fåtöljdynor en tydlig märkning som visar att dynorna är tillverkade av Franklins.

Som nämnts har utformningen av de ersättningsdynor som Franklins framställt varierat över tid, särskilt innan 2020 när Franklins förvärvade samma slags djuphäftningsmaskin som Dux använder i sin produktion. Dessa tidigare dynor uppvisade ännu större olikheter med Jetson Fåtöljdyna än vad Franklins Fåtöljdynor gör. En viktig skillnad var att Franklins före 2020 använde ett vertikalt streck som djuphäftningssöm. Utformningen av dessa tidigare dynor var även i vissa andra avseenden annorlunda före 2020. Franklins har dock inte kvar några exemplar av dessa tidigare dynor.

När det gäller yttrandet från Opinionsnämnden behandlar det inte skyddsomfånget hos Jetson Fåtöljdyna eller frågan om Franklins Fåtöljdynor är en otillåten efterbildning av denna. Franklins har haft kontakt med en ledamot av Opinionsnämnden. Av samtalet med ledamoten synes framgå att nämnden vid något stadium av handläggningen av ärendet beträffande Jetson Fåtöljdyna, eller i separat ärende, haft tillgång till ett exemplar av Franklins Fåtöljdyna och bedömt att denna inte gör intrång.

Dux och Bruno Mathssonbolagens agerande fram till varningsbrevet 2020

Om Franklins Fåtöljdynor skulle anses falla inom Jetson Fåtöljdynas skyddsomfång har något upphovsrättsintrång ändå inte begåtts. Både Bruno Mathssonbolagen och Dux har i sin kommunikation med Franklins agerat på ett sätt som gett Franklins uppfattningen att det funnits en acceptans avseende Franklins tillverkning och försäljning av Franklins Fåtöljdynor.

I ett brev daterat den 8 februari 2017 har Bruno Mathssonbolagen (rättighetshavarna) uttryckligen förklarat att de inte invänder mot Franklins tillverkning och saluförande av Franklins Fåtöljdynor med formuleringen "[t]illsvidare avser Rättighetsinnehavarna inte att förhindra er tillverkning av klädsel och dynor till BRUNO MATHSSONS möbler". Detta besked, som Franklins ägt att inrätta sig efter, har gällt möbler designade av Bruno Mathsson generellt.

Om Bruno Mathssonbolagen med sitt besked till Franklins agerat utanför sin rätt enligt Licensavtalet är detta enligt Franklins mening en sak som hör till rättsförhållandet mellan Dux och Bruno Mathssonbolagen. Detta påverkar inte i vilken mån Franklins ägt inrätta sig efter beskedet.

I mars 2017 har Dux genom Charlotte Ljung, dåvarande VD för Dux Nordic AB, per brev och telefon framfört synpunkter mot Franklins marknadsföring. Någon

invändning mot tillverkningen av Franklins Fåtöljdynor på grund av upphovsrätts-skydd har dock inte framförts.

Kommunikationen från Dux och Bruno Mathssonbolagen under 2017 har skett samtidigt och därför uppenbart varit samordnad.

Dux har alltså inte vid något tillfälle i kontakterna mellan parterna under 2017 och fram till varningsbrevet våren 2020 gjort någon upplysning eller anmärkning som skulle kunna avse en inskränkning i Franklins rätt att framställa och sälja Franklins Fåtöljdynor. Underlåtenheten att invända ("passivitet") från Dux sida har inte bara gett Franklins uppfattningen att Franklins haft rätt att framställa och sälja Franklins Fåtöljdynor utan också avskurit Dux från möjligheten att ingripa mot Franklins förfoganden vad gäller Franklins Fåtöljdynor.

Sedan Jetsons tillkomst har både Dux och Bruno Mathssonbolagen underlåtit att invända mot marknaden för ersättningsdynor till Jetson – särskilt i förhållande till tapetserarbranschen. Även detta faktum medför att Franklins, i vart fall fram till varningsbrevet 2020, haft fog för sin uppfattning om acceptans från såväl Dux som Bruno Mathssonbolagen avseende tillverkning och försäljning av Franklins Fåtöljdynor.

Varningsbrevet 2020 Dux agerande därefter

Första gången Dux påtalat att Franklins tillverkning och försäljning av Franklins Fåtöljdynor skulle vara otillåten på grund av upphovsrättsskydd var genom varningsbrevet den 16 mars 2020. I brevet har angetts att Dux har exklusiv rätt till en mängd möbler från Bruno Mathsson men det finns ingen dokumentation om på vilket sätt Dux innehar upphovsrätten till dessa. I brevet har Dux vidare begärt att Franklins ska upphöra med tillverkning och försäljning av samtliga kuddsatser och övrigt skyddade

möbeldelar för Dux möbler som vid tidpunkten funnits på Franklins hemsida. Detta är en uppenbart ogrundad framställan som i praktiken varit omöjlig för Franklins att följa. Franklins har vidare i sin kommunikation med Dux löpande agerat för att undvika förväxling eller konflikt med Dux intressen. Oscar Ljung vid Dux Nordic AB har under våren 2020 per telefon lämnat klartecken till Franklins till fortsatt försäljning av Franklins Fåtöljdynor under förutsättning att text och formuleringar på Franklins hemsida ändras, vilket Franklins efterkommit.

Dux har angett att framtagande av en ersättningsdyna förutsätter att kunden utverkar samtycke från Dux. Dux har i ett mail undertecknat av Jim Andersson, Order and Logistic Coordinator, lämnat uttryckligt samtycke till en kund. Även detta selektiva utövande av den rätt som Dux påstår sig ha talar mot att Dux skulle tillerkännas rätt att hindra Franklins att framställa ersättningsdynor.

Konsumtion

Under alla förhållanden är Franklins tillhandahållande av en dyna åt en ägare av en Jetsonfåtölj att jämställa med sådan omklädsel av fåtöljen eller del av fåtöljen som kunden har rätt att beställa och få levererad till följd av den konsumtion som är knuten till ett exemplar av Jetson. Detta då reparation och omklädsel av designmöbler inte står i strid med upphovsrätten till möblerna.

Härvid kan noteras att möbeltapetserare, som Franklins, alltsedan lanseringen av Jetson i slutet av 1960-talet reparerat slitna Jetsonfåtöljer genom att framställa ersättningsdynor som kommit originaldynan mycket nära. Detta har såväl Dux som Bruno Mathssonbolagen varit införstådda med och inte invänt emot. Vid möbel- och tapetserarakademier har kurser hållits i framställning av den aktuella dynan.

Förbud förenat med vite

Dux har som grund för yrkandet om vitesförbud endast angett att Franklins begått upphovsrättsintrång, vilket inte är tillräckligt. Vidare har Franklins ingen pågående tillverkning, marknadsföring eller försäljning av Franklins Fåtöljdynor. Det är ett välkänt faktum att borttagna delar av hemsidor alltjämt brukar vara åtkomliga vid sökningar via sökmotorer som Google. Dux har inte – och har inte kunnat – få del av den åberopade marknadsföringen, som alltså är gammal och inaktuell, direkt via Franklins hemsida.

Under alla omständigheter är vitesbeloppet 500 000 kr alldeles för högt mot bakgrund av Franklins totala försäljning av Jetson Fåtöljdyna.

Skälig ersättning

Dux ersättningsmodell eller ingående parametrar (prislisans tillämplighet eller tänkt licensprocentsats) kan inte vitsordas. Däremot vitsordas antalet framställda och sålda exemplar av Franklins Fåtöljdynor under 2016–2021 då det motsvarar de försäljnings-siffror som Franklins angett. Siffrorna avser det totala antalet framställda och sålda exemplar, dvs. både i canvas och i skinn.

De nettopriser på Jetson Fåtöljdyna som framgår av åberopade prislistor motsvarar inte de faktiska priser som Dux fakturerat sina återförsäljare. Det vore orimligt om en återförsäljare som köper t.ex. 1 000 dynor inte får någon rabatt på angivet pris. Att Dux regelmässigt lämnar rabatter vid försäljning av Jetson Fåtöljdyna framgår bl.a. av att Glashuset i Malmö (Glashuset), som tillhör en av Dux större återförsäljare, under flera år har sålt Dux originaldynor till Jetson för 7 900 kr respektive 9 900 kr inklusive moms. Glashusets försäljningspris till slutkonsumenter har därmed varit under det nettopris som Dux påstår tillämpats mot återförsäljare. Det troliga är att Glashuset köpt Jetson Fåtöljdynor från Dux för runt 4 000 kr styck. Det kan även påpekas att priset för

en Jetson Fåtöljdyna enligt prislistorna även inkluderar en nackkudde. Prislistorna som Dux åberopat saknar således bevisvärde.

Det kan inte heller antas att den som har betalt 7 900 kr för en skinndyna också har varit beredd att i stället betala 21 000 kr för att renovera en fåtölj med ett sannolikt kvarstående andrahandsvärde som har varit klart lägre.

Mot bakgrund av Dux agerande i kontakterna med Franklins bör i vart fall fram till det att Franklins fick del av Opinionsnämndens yttrande ingen ersättning utgå för nyttjandet.

Korrigeringsåtgärder

Yrkandet om återkallande av sålda produkter bestrids. Det finns för närvarande inga exemplar av färdiga Franklins Fåtöljdynor vare sig hos Franklins eller någon tredje part som inte är slutkonsument.

UTREDNINGEN

På Dux begäran har förhör hållits med partssakkunnig Mia Cullin, som även gett in ett sakkunnigutlåtande.

På Franklins begäran har förhör under sanningsförsäkran hållits med Frank Arnautovic och förhör med partssakkunnig Staffan Lindblad, som även gett in ett sakkunnigutlåtande.

Parterna har åberopat skriftlig bevisning. På parternas begäran har även syn hållits på bl.a. ett fysiskt exemplar av Jetson Fåtöljdyna respektive Franklins Fåtöljdyna.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter m.m.

De huvudsakliga frågorna i målet gäller om Jetson Fåtöljdyna är upphovsrättsligt skyddad som ett alster av brukskonst och om Franklins genom att tillverka, marknadsföra och sälja Franklins Fåtöljdynor gör intrång i denna upphovsrätt.

Enligt 1 § lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen) har den som skapat ett litterärt eller konstnärligt verk upphovsrätt till verket. Ett verk kan t.ex. vara ett alster av brukskonst, dvs. ett föremål som förenar funktion med estetik. Upphovsrätten innebär en ensamrätt att förfoga över de ekonomiska rättigheterna till verket genom att framställa exemplar av det och göra det tillgängligt för allmänheten (se 2 §). De ekonomiska rättigheterna kan både överlåtas, helt eller delvis, och upplåtas, t.ex. genom ett licensavtal (se 27 § och prop. 1996/97:129 s. 15). Upphovsrätten ger även upphovsmannen vissa ideella rättigheter som inte kan överlåtas (se 3 §).

Begreppet verk ska tolkas EU-konformt mot bakgrund av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (Infosocdirektivet) och EU-domstolens praxis.

EU-domstolen har formulerat två kumulativa villkor som måste vara uppfyllda för att ett alster ska anses utgöra ett upphovsrättsligt skyddat verk.

För det första krävs att alstret är originellt i den meningen att det är upphovsmannens egen intellektuella skapelse som avspeglar hans eller hennes personlighet (originalitetskravet). Detta är fallet när upphovsmannen har kunnat uttrycka sin kreativa kapacitet genom att ha gjort fria och kreativa val i samband med skapandet. (Se t.ex. EU-domstolens domar den 12 september 2019 i mål C-683/17, Cofemel,

EU:C:2019:721, p. 29 och 30 och den 16 juli 2009 i mål C-5/08, Infopaq, EU:C:2009:465, p. 45.)

För det andra krävs att alstret har tagit sig ett sådant uttryck att det kan identifieras med tillräcklig precision och objektivitet. Om det påstådda verket enbart identifieras genom betraktarens egna erfarenheter, dvs. utifrån en subjektiv måttstock, är detta krav inte uppfyllt. (Se EU-domstolens dom den 13 november 2018 i mål C-310/17, Levola Hengelo, EU:C:2018:899, p. 37–42, och Cofemel, p. 32–34.)

När det gäller just alster av brukskonst inställer sig vidare frågan vilken betydelse formgivningens tekniska funktion bör ges för skyddets existens och räckvidd. Är de olika beståndsdelarna i alstret i stor utsträckning betingade av tekniska överväganden minskar utrymmet för ett originellt skapande. Detta eftersom de olika sätt på vilka en idé kan genomföras blir så begränsade att idén och uttrycket flyter ihop. (Se Cofemel, p. 31 och EU-domstolens dom den 22 december 2010 i mål C-393/09, BSA, EU:C:2010:816, p. 49.)

Även om förverkligandet av alstret har fastställts av tekniska överväganden kan upphovsrättsligt skydd likväl bli aktuellt, under förutsättning att de tekniska övervägandena inte har hindrat upphovsmannen från att återspegla sin personlighet i alstret genom att ge uttryck för fria och kreativa val. Upphovsrätten är dock inte ett idéskydd, eftersom ett sådant upphovsrättsligt skydd skulle innebära att det vore möjligt att monopolisera idéer till nackdel för den tekniska och industriella utvecklingen (Se EU-domstolens dom den 11 juni 2020 i mål C-833/18, Brompton Bicycle, EU:C:2020:461, p. 26 och 27.)

Vid bedömningen av originalitet hos ett alster av brukskonst bör även utformningen av tidigare alster (s.k. prior art) beaktas, dvs. det befintliga formförrådet. Om ett alsters visuella helhetsintryck inte i någon beaktansvärd mån skiljer sig från tidigare alster föreligger det ett sådant oberoende dubbelskapande som talar emot upphovsrättsligt

skydd. (Se Patent- och marknadsöverdomstolens dom den 28 juni 2019 i mål nr PMT 3854-18, s. 13.)

Det upphovsrättsliga skyddet för ett alster av brukskonst är i grunden detsamma som för andra slags verk. Det innebär emellertid inte att ett alsters originalitet saknar betydelse vid en intrångsbedömning. I varje enskilt fall måste bedömas hur vidsträckt skydd ett verk har och om ett påstått intrångsgörande alster är så pass likt verket att det faller inom dess skyddsomfång. Vid en jämförelse med ett påstått intrångsobjekt erhåller ett mer originellt verk ett mer omfattande skyddsomfång än ett mindre originellt verk. Oberoende av vad det är fråga om för slags verk kan alltså skyddsomfånget sägas vara beroende av verkets originalitet. (Se Cofemel p. 35 och Patent- och marknadsöverdomstolens dom den 1 februari 2022 i mål nr PMT 13853-20, s. 8 och däri gjorda hänvisningar.)

Har Jetson Fåtöljdyna upphovsrättsligt skydd?

Dux har, genom åberopade fotografier och det fysiska exemplar som Patent- och marknadsdomstolen hållit syn på, pekat ut Jetson Fåtöljdyna som det verk Dux menar har upphovsrättsligt skydd. Domstolen konstaterar därmed att kravet på att alstret ska kunna identifieras med tillräcklig precision och objektivitet är uppfyllt. Det ska noteras att nackkudden som fästs på Jetson Fåtöljdyna inte påstås utgöra en del av verket.

Franklins har inledningsvis gjort gällande att Jetson Fåtöljdyna är en skapelse av Dux och inte Bruno Mathsson.

Det är ostridigt i målet att fåtöljen Jetson med tillhörande dyna är ett upphovsrättsligt skyddat verk och att Bruno Mathsson är dess upphovsman. Enligt domstolen ger utredningen också stöd för att Jetson Fåtöljdyna, som den identifierats av Dux, motsvarar den fåtöljdyna som ursprungligen formgetts av Bruno Mathsson i samband med skapandet av Jetson. Detta framgår bl.a. av åberopade utdrag från böckerna Bruno

Mathsson – Svenska Arkitekter och formgivare samt Svenska stolar. Vidare framgår av Opinionsnämndens yttrande den 25 januari 2021 att nämnden har förevisats ett exemplar av Jetson Fåtöljdyna och därvid hänvisat till Bruno Mathsson som dess upphovsman. Att det skett vissa mindre bearbetningar av Jetson Fåtöljdyna genom åren eller att det förekommit specialutgåvor av Jetson Fåtöljdyna som i viss mån avvikit från den dyna som ursprungligen formgetts av Bruno Mathsson påverkar enligt domstolen inte denna bedömning.

Franklins har vidare invänt att Jetson Fåtöljdyna inte kan åtnjuta något upphovsrättsligt skydd eftersom den utgör en del av Jetsonfåtöljen och därmed saknar självständig funktion.

Av praxis framgår att även delar av ett verk skyddas av upphovsrätt under förutsättning att varje del i sig uppfyller kravet på originalitet (se EU-domstolens dom den 4 oktober 2011 i mål C-403/08, Football Association Premier League m.fl., EU:C:2011:631, p. 156 och 159 samt jfr NJA 1995 s. 256). Om domstolen således kommer fram till att Jetson Fåtöljdyna är originell i den mening att den är Bruno Mathssons egen intellektuella skapelse som avspeglar hans personlighet saknar det betydelse att den också ingår som en del i den upphovsrättsligt skyddade Jetsonfåtöljen.

Franklins har också invänt att Jetson Fåtöljdyna inte kan vara upphovsrättsligt skyddad eftersom utformningen av dynan enbart är funktionellt betingad.

Som Mia Cullin redogjort för under huvudförhandlingen och i det utlåtande hon avgett i målet finns vissa tekniska och funktionella begränsningar vid formgivningen av en fåtöljdyna. Eftersom en fåtöljdyna är avsedd att användas tillsammans med en fåtölj begränsas formgivningen av dynan till dess avsedda funktion. Utformningen av dynan styrs också bl.a. av den underliggande fåtöljens mått och konstruktion. Vidare måste dynan i sig utgöras av tre lager – två ytterlager och ett mellanlager. Mellanlagret måste i sin tur bestå av minst ett material. Dessa tre skikt behöver också vara sammanfogade

på något sätt. Trots angivna begränsningar finns enligt Mia Cullin flera variationsmöjligheter för en formgivare vid skapandet av en fåtöljdyna, t.ex. i fråga om dynan ska vara fastmonterad eller avtagbar och hur den i så fall ska fästas på fåtöljen, hur sammanfogningen av dynans tre lager ska göras och om dynan ska vara uppdelad i sits och rygg eller vara i ett stycke. Även när det gäller dynans estetiska utformning finns enligt Mia Cullin flera val att göra beroende på vilket uttryck formgivaren vill att dynan ska ge – t.ex. när det gäller passformen och om dynan ska vara underordnad fåtöljen eller vara en viktig karaktäristisk del i fåtöljens formgivning.

Det som framkommit av Mia Cullins uppgifter innebär enligt domstolen att de tekniska och funktionella övervägandena som behöver göras vid utformande av en fåtöljdyna inte hindrar en formgivare från att göra fria och kreativa val vid skapandet och därigenom ge uttryck för sin personlighet.

Frågan är då om Jetson Fåtöljdyna uppfyller kravet på originalitet, dvs. om Bruno Mathsson utnyttjat det utrymme för fria och kreativa val som fanns vid skapandet av dynan.

En utgångspunkt för bedömning av ett alsters originalitet är vanligtvis formgivarens egen redogörelse för formgivningsprocessen. Eftersom Bruno Mathsson avled 1988 har det inte varit möjligt att höra formgivaren i detta fall. I en sådan situation får i stället domstolen beakta vad andra dokumenterat om Bruno Mathsson och vilka överväganden han gjorde samt vilka instruktioner och begränsningar som han hade vid utformningen av Jetson Fåtöljdyna.

Av utredningen i målet framgår att Bruno Mathsson internationellt sett är en av Sveriges mest erkända möbeldesigner. Vidare framgår att hans erfarenhet av snickeri, hans färdighet i att teckna och göra egna skisser samt hans nyfikenhet och experimentlusta generellt sett medförde en stor kreativ frihet i hans skapande. När det gäller just Jetson med tillhörande Jetson Fåtöljdyna framkommer också att den var en vidareutveckling av den första versionen av Jetsonfåtöljen från 1966, som var uppkallad efter

en animerad science fiction TV-serie. Bruno Mathsson benämnde själv Jetson som en ”en stol för den kommande rymdåldern” (se bl.a. utdrag ur boken Svenska stolar). Enligt Mia Cullin skapade Bruno Mathsson Jetson och dess fåtöljdyna (både den första och den andra versionen) på eget initiativ och inte på grund av något specifikt uppdrag. Redan mot denna bakgrund kan konstateras att Bruno Mathsson inte bara haft förmågan att uttrycka sin kreativitet utan också friheten att göra egna personliga val vid formgivningen av Jetson Fåtöljdyna i sådan utsträckning att det skulle kunna vara fråga om en intellektuell skapelse.

Mia Cullin har i sitt förhör beskrivit Jetson Fåtöljdyna som en extremt lyckad formgivning där dynan är i ett sådant samspel med själva fåtöljen att ingen del framstår som underordnad. Hon har liknat Jetson Fåtöljdyna vid ett avslappnat klädesplagg som vilar på en provdocka. Enligt Mia Cullin är varje detalj hos dynan medvetet uttänkt och genomarbetad. I sitt förhör har hon vidare pekat bl.a. på att dynan är formsydd men att den ändå inte strikt följer själva fåtöljen utan lämnar en vacker mellanrumsform vid armstödet insida. Hon har också framhållit att det adderats extra material vid svepet runt framkanten och armstöden i syfte att få den avslappnade formen men noterat att samma omsvep saknas vid överkanten. Vidare har hon pekat på valet av att sammanfoga dynans lager med djuphäftningar i ett mönster med glesa regelbundna rader upptill som övergår i tätare diagonaler i sittkorgen, med effekten att blicken dras mot den, för att helt upphöra nedtill och vid armstöden. I sitt skriftliga utlåtande har hon också framhållit att de kromade öljetterna, som med hjälp av tumskruvar är avsedda att fästa dynan i fåtöljen, visar på ett nutida tankesätt där infästningarna tydligt framhävs. Sammanfattningsvis har Mia Cullin gjort bedömningen att Jetson Fåtöljdyna i varje detalj är ett resultat av Bruno Mathssons kreativa val och att dynan är ett originellt verk. Enligt domstolen har Mia Cullin en gedigen erfarenhet och kunskap inom design och formgivning av möbler. Domstolen fäster därför vikt vid hennes uppgifter.

Domstolen har hållit syn på ett fysiskt exemplar och fotografier av Jetson Fåtöljdyna och kan konstatera att de specifika formelement hos dynan som Mia Cullin lyft fram

också är sådana som visuellt går att uppfatta. Domstolen fäster utöver dessa form-element särskild vikt vid att placeringen av djuphäftningarna i dynans sittdel bildar ett diamantmönster, att djuphäftningarna upphör vid armstöden och nedtill på dynan samt att dynan har en avsmalnande form i ryggen. I likhet med Opinionsnämnden konstaterar domstolen också att dynan har ett tredimensionellt utförande i ett tunt stycke med ömsom sträckt och ömsom böljande dynmaterial.

Mot denna bakgrund är det Patent- och marknadsdomstolens bedömning att Bruno Mathsson vid skapandet av Jetson Fåtöljdyna gett uttryck för sin kreativa kapacitet på ett sådant sätt att fåtöljdynan utgör hans intellektuella skapelse.

Vid bedömningen av Jetson Fåtöljdynas originalitet måste också det befintliga formförrådet vid tidpunkten för formgivningen av dynan beaktas. Av utredningen i målet framgår att det vid denna tid inte var något nytt att använda sig av olika typer av djuphäftningar vid skapandet av en fåtöljdyna. Av åberopad bild på den amerikanska fåtöljen Chromantic 66 framgår att det inte heller var främmande för möbelformgivare vid denna tidpunkt att hämta inspiration från TV-serier om rymden eller att vissa element vid formgivningen av en fåtölj var kända sedan tidigare, t.ex. att låta dynan vara formsydd men ändå inte gå hela vägen ut i kanterna till fåtöljen.

Att vissa formelement eller uttryck hos ett alster är kända sedan tidigare, hindrar dock inte att de kan ha använts och kombinerats på ett sådant sätt att formgivningen sett som en helhet kan vara upphovsrättsligt skyddad (jfr Infopaq p. 45). Domstolen delar härvid Opinionsnämndens bedömning att valet, dispositionen och kombinationen av samtliga återgivna formelement hos Jetson Fåtöljdyna återspeglar upphovsmannens personlighet och gör att dynan betraktad som en helhet skiljer sig klart från formgivningen av de fåtöljdynor som föregick eller var samtida med den. Som Mia Cullin lyft fram i sitt utlåtande var dessutom många tidigare fåtöljdynor fasta och inte avtagbara som Jetson Fåtöljdyna.

Sammanfattningsvis finner Patent- och marknadsdomstolen att Bruno Mathsson vid skapandet av Jetson Fåtöljdyna har gjort sådana egna fria och kreativa val att alstret utgör hans intellektuella skapelse. Kravet på originalitet är därmed uppfyllt. Detta innebär att Jetson Fåtöljdyna utgör ett verk som skyddas av upphovsrätten.

Upphovsrätten till ett verk gäller i 70 år efter upphovsmannens död (se 4 kap. 43 § första stycket upphovsrättslagen). Bruno Mathsson avled 1988. Upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna gäller således fortfarande.

Vem innehar upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna?

När det gäller Jetsonfåtöljen framgår ostridigt av Licensavtalet att Dux innehar de ekonomiska upphovsrättigheterna, dvs. den exklusiva rätten att tillverka, marknadsföra och försälja exemplar av den. Enligt domstolen ger även Licensavtalet Dux den exklusiva rätten att tillverka, marknadsföra och försälja Jetson Fåtöljdyna.

Faller Franklins Fåtöljdynor inom skyddsomfånget för Jetson Fåtöljdyna?

Dux har gjort gällande att Franklins Fåtöljdynor, exklusive nackkudden, i samtliga utföranden enligt domsbilaga 1 är direkta efterbildningar av Jetson Fåtöljdyna och därmed faller inom dess skyddsomfång.

Franklins har å sin sida pekat på skillnader mellan Jetson Fåtöljdyna och Franklins Fåtöljdynor vad avser bl.a. skinntyper, storlek på öljetterna och avstånd mellan öljetterna respektive djuphäftningarna och anført att skillnaderna medför att Franklins Fåtöljdynor inte är kopior av Jetson Fåtöljdyna.

Enligt Patent- och marknadsdomstolen uppvisar Jetson Fåtöljdyna sådan grad av originalitet att dess skyddsomfång är relativt omfattande och sträcker sig klart utanför området för direkta efterbildningar (kopior).

Domstolen har hållit syn på ett fysiskt exemplar av Jetson Fåtöljdyna respektive Franklins Fåtöljdyna och fotografier av dessa dynor. Vid en jämförelse mellan dynorna kan konstateras att Franklins Fåtöljdyna inte bara inrymmer samtliga de formelement som kommer till uttryck i Jetson Fåtöljdyna, och som ger alstret dess särprägel, utan Franklins Fåtöljdyna ger dessutom ett helhetsintryck som är näst intill identiskt med Jetson Fåtöljdyna. Att det finns vissa mindre detaljskillnader som t.ex. storleken på öljetterna och avstånden mellan djuphäftningarna saknar betydelse, liksom valet av material. Vid en formmässig jämförelse är det helhetsintrycket och inte detaljerna som är avgörande för bedömningen av vad som faller inom skyddsområdet (jfr NJA 1995 s. 631).

Redan ovan angivna omständigheter talar med styrka för att Franklins Fåtöljdynor i samtliga aktuella utföranden är direkta efterbildningar av Jetson Fåtöljdyna. Även utredningen i övrigt ger stöd för att Franklins Fåtöljdynor inte ger uttryck för något självständigt skapande utan är kopior av Jetson Fåtöljdyna. Av bl.a. återopade skärmdumpar från Franklins hemsida, franklinsweden.se, och Facebooksida, framgår att Franklins erbjuder nya kuddsatser som ”motsvarar original kuddsatser” till bl.a. Bruno Mathssons möbler ”både med kvalité och utförande”. Av bevisningen framgår vidare att Franklins Fåtöljdynor har sålts under benämningen ”Kuddsats till DUX Jetson”. Det framgår också att det på hemsidans webbshop avseende Franklins Fåtöljdynor angetts ”Design: Bruno Mathsson”. Slutligen framgår av Franklins uppgifter i målet att Franklins sedan 2020 använder samma djuphäftningsmaskin som Dux. Till detta kommer att Franklins Fåtöljdynor framställs just i syfte att passa till Jetson och därmed kunna ersätta en Jetson Fåtöljdyna, t.ex. om denna har blivit utsliten.

Sammantaget finner Patent- och marknadsdomstolen att det är visat att Franklins Fåtöljdynor i samtliga utföranden enligt domsbilaga 1 är direkta efterbildningar av Jetson Fåtöljdyna och således faller inom dess skyddsområde.

Franklins har invänt att de fåtöljdynor som Franklins tillverkat före 2020 haft en annan utformning än Franklins Fåtöljdynor, bl.a. avseende djuphäftningssömmarna. Detta har bestritts av Dux som åberopat skärmdumpar från Franklins hemsida och Facebook- respektive Instagramsida från 2017–2019. Av bevisningen framgår att helhetsintrycket av dessa tidigare dynor är detsamma som för Franklins Fåtöljdynor. Enligt domstolen ger utredningen således stöd för att de dynor som Franklins framställt före 2020 inte skiljer sig från Franklins Fåtöljdynor på något avgörande sätt som påverkar bedömningen i fråga om intrång i upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna.

Har Franklins gjort intrång i upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna?

Det är utrett att Franklins har tillverkat och sålt exemplar av Franklins Fåtöljdynor och marknadsfört dessa på sin hemsida, på sin Facebooksida och genom visning i Franklins affärslokal på Lidingö. Genom åberopade skärmdumpar från Franklins Instagramkonto är det även styrkt att marknadsföring skett där. Franklins har därigenom framställt exemplar, både i fysisk och i digital form, av det verk som Dux innehar upphovsrätten till och tillgängliggjort verket för allmänheten genom att sprida exemplar av det, genom att visa det och genom att överföra verket till allmänheten.

När det gäller intrångsperioden har Franklins medgett att åtgärderna pågått från december 2016. Dux har inte lagt fram någon bevisning som motsäger detta. Enligt Franklins har samtliga åtgärder upphört i slutet av sommaren 2021. Enligt domstolen är det genom åberopade skärmdumpar från Google och Franklins hemsida emellertid styrkt att Franklins i vart fall i maj och juni 2022 marknadsfört Franklins Fåtöljdynor. Att någon tillverkning och försäljning skett efter sommaren 2021 är inte visat i målet.

De åtgärder som Franklins vidtagit utgör intrång i upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna, om inte Franklins kan visa att rättighetshavaren gett sitt tillstånd till åtgärderna – eller agerat på något sätt som kan jämföras med ett tillstånd.

Det är ostridigt att Franklins inte har ingått något licensavtal med Dux – eller Bruno Mathssonbolagen för den delen – som gett Franklins tillstånd att nyttja upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna. Domstolen anser inte heller att det brev från Bruno Mathssonbolagen som Franklins åberopat ger stöd för att bolagen agerat på ett sätt som kan jämföras med ett sådant tillstånd. Tvärtom klargörs i brevet bl.a. att Franklins tillverkning av klädsel och dynor m.m. till Bruno Mathssons möbler utgör otillåten exemplarframställning.

När det gäller påståendet om Dux agerande, eller snarare underlåtenhet att agera, mot Franklins – och mot tapetserarbranschen i stort – kan domstolen konstatera att upphovsrättslagen inte innehåller några särskilda preskriptionsregler som förpliktar en rättighetshavare att agera inom viss tid från att denne fått kännedom om ett intrång. Att en rättighetshavare förhållit sig passiv eller på annat sätt underlåtit att ingripa mot ett intrång kan enligt Patent- och marknadsdomstolen inte heller ges någon rättsverkan motsvarande ett tillstånd eller avstående från rätten att göra en ensamrätt gällande på det sätt som Franklins gör gällande. Det saknar därmed betydelse om Dux – eller Bruno Mathssonbolagen – vidtagit åtgärder mot andra möbeltapetserare som framställer kopior av Jetson Fåtöljdyna.

Oaktat detta anser domstolen att utredningen i målet inte ger stöd för att Dux – eller Bruno Mathssonbolagen – agerat på ett sådant sätt att Franklins haft fog för sin uppfattning om att rättighetshavarna accepterat förekomsten av Franklins Fåtöljdynor. Det kan i detta sammanhang noteras att Bruno Mathssonbolagen i sitt brev, som alltså skickades i februari 2017, upplyste Franklins om att deras uppfattning var att de inte var begränsade att vidta rättsliga åtgärder framöver.

Det anförda innebär att Franklins inte lyckats visa att det funnits något tillstånd för Franklins att förfoga över Jetson Fåtöljdyna på det sätt som skett. Genom att tillverka, marknadsföra och sälja Franklins Fåtöljdynor har Franklins därmed gjort intrång i upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna.

Franklins har invänt att Dux under alla förhållanden saknar rätt att ingripa mot framställningen av Franklins Fåtöljdynor då förfogandet är att jämställa med reparation och omklädsel av Jetsonfåtöljen, vilket ägaren till fåtöljen har rätt att göra på grund av den konsumtion som är knuten till ett exemplar av Jetsonfåtöljen. Som Patent- och marknadsdomstolen konstaterat i det föregående är Jetson Fåtöljdyna i sig upphovsrättsligt skyddad som ett alster av brukskonst. Bruksföremål är undantagna från rätten att framställa verk för privat bruk om framställningen sker med hjälp av någon utomstående (se 12 § upphovsrättslagen). Någon rätt för Franklins att på uppdrag av kund tillverka en ny dyna till en Jetsonfåtölj finns därmed inte. Inte heller i övrigt föreligger någon grund att inskränka rätten för Dux att ingripa mot Franklins tillverkning m.m. av Franklins Fåtöljdynor.

Åtgärder till följd av intrång i upphovsrätten

Vitesförbud

På yrkande av upphovsmannen eller hans eller hennes rättsinnehavare får domstolen vid vite förbjuda den som vidtar en åtgärd som innebär intrång att fortsätta med åtgärden (53 b § första stycket upphovsrättslagen). Ett förbudsbeslut förutsätter inte att överträdelserna utgör ett led i ett pågående intrång.

Patent- och marknadsdomstolen har funnit att Franklins genom att tillverka, marknadsföra och sälja Franklins Fåtöljdynor gjort intrång i upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna. Det finns därför förutsättningar att vid vite förbjuda Franklins att fortsätta med dessa åtgärder.

Utformningen av ett vitesförbud ska ta sikte på det eller de intrång som har begåtts (se NJA 2007 s. 432). Förbudet ska därför – med avvikelse från vad som yrkats – utformas på det sätt som framgår av domslutet. Det ska påpekas att förbudet inte avser

tillverkning, marknadsföring och försäljning av den nackkudde som går att fästa på fåtöljdynan.

När det gäller vitets storlek ska detta, enligt 3 § lagen (1985:206) om viten, fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Vitet ska alltså bestämmas så att det blir verkningsfullt och därmed avhåller adressaten från att bryta mot det föreläggande som har meddelats och ett riktmärke bör vara att vitet bestäms till ett belopp som gör att det inte är ekonomiskt mer fördelaktigt för adressaten att bryta mot förbudet än att upphöra med den otillåtna åtgärden (se NJA 2018 s. 883, p. 20).

Patent- och marknadsdomstolen bedömer att vitesbeloppet i detta fall ska bestämmas till 500 000 kr.

Korrigeringsåtgärder

På yrkande av upphovsmannen eller hans eller hennes rättsinnehavare får domstolen, efter vad som är skäligt, besluta bl.a. att egendom som ett intrång gäller ska återkallas från marknaden eller förstöras (se 55 § första stycket upphovsrättslagen). Åtgärderna ska bekostas av intrångsgöraren, om det inte finns särskilda skäl mot detta (samma paragraf femte stycket).

Franklins har invänt att det inte finns några exemplar av Franklins Fåtöljdynor som går att återkalla eller förstöra. Någon utredning som motsäger detta har inte presenterats av Dux. Yrkandet avseende korrigeringsåtgärder ska därmed avslås.

Skälig ersättning

Den som gör intrång i ett upphovsrättsligt skyddat verk ska betala skälig ersättning till

upphovsmannen eller dennes rättsinnehavare (se 54 § upphovsrättslagen). Sådan ersättning ska betalas redan på objektiv grund, dvs. oberoende av om intrånget begåtts uppsåtligt eller av oaktsamhet (jfr NJA 2019 s. 3, p. 11.)

Den skäligen ersättningen vid upphovsrättsintrång ska motsvara ett skäligt honorar eller liknande vederlag. Den bakomliggande tanken är att hela den ersättning som objektivt sett borde ha betalats för en frivillig upplåtelse ska utges till rättighetshavaren. Eftersom intrångsgöraren inte ska komma i ett bättre läge än den som följer av lagen ska en sådan ersättning alltid utgå. (Se NJA II 1961 s. 353 och NJA 2019 s. 3, p. 12.)

Patent- och marknadsdomstolen har i det föregående funnit att Franklins, genom att tillverka, marknadsföra och sälja Franklins Fåtöljdynor, objektivt sett gjort intrång i upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna. Franklins är således skyldig att betala skälig ersättning till Dux.

Dux har yrkat ersättning med 97 089 kr. Franklins har varken vitsordat beloppet som skäligt i och för sig eller det sätt på vilket Dux beräknat sitt ersättningskrav. Fråga uppkommer då hur ersättningen ska bestämmas.

Enligt Högsta domstolens praxis finns det i huvudsak tre olika sätt att beräkna en skälig ersättning. Om det finns en licensmarknad eller andra för branschen etablerade avgiftsprinciper för upplåtelser av rätt att utnyttja upphovsrätten till verket på det sätt som gjorts ligger det närmst till hands att tillämpa dessa vid beräkningen. Ersättningen fastställs då som om det på förhand hade träffats ett avtal om ersättning för en upplåtelse av rätten att förfoga över verket på det sätt som faktiskt har skett. Det rör sig alltså om en hypotetisk licensavgift. Även om det saknas etablerade avgiftsprinciper för utnyttjanden av det slag som intrånget avser kan rättighetshavaren välja att beräkna sitt krav på ersättning genom att fingera att ett licensavtal hade kunnat träffats. Slutligen, om det saknas förutsättningar att beräkna ersättningen på något av de föregående sätten, kan domstolen bestämma en skälig ersättning med beaktande av den utredning som parterna har lagt fram. Omständigheter som har en mer direkt koppling

till verket i fråga och rättighetshavarens och andras förfoganden över det kan då komma att få en betydelse. (Se NJA 2019 s. 3, p. 13–15.)

Dux har grundat sitt ersättningskrav på att det finns en etablerad licensmarknad för Jetson Fåtöljdyna och hänvisat till Licensavtalet. Det kan konstateras att den licensavgift (royalty) på fem procent som Dux betalar enligt Licensavtalet avser upplåtelse av Jetsonfåtöljen i sin helhet. Enligt domstolen ger detta inget direkt stöd för att samma licensavgift skulle gälla vid upplåtelse av enbart Jetson Fåtöljdyna. Något antagande om vad Dux och Franklins i en avtalssituation skulle ha kommit överens om i licensavgift går inte heller att göra. Dux har därmed inte lyckats styrka någon etablerad avgiftsprincip som kan ligga till grund för beräkningen av skälig ersättning. Vid sådana förhållanden får domstolen i stället bestämma en skälig ersättning utifrån den utredning som parterna lagt fram.

Det är utrett att Franklins under intrångsperioden 2016–2021 tillverkat och sålt 192 exemplar av Franklins Fåtöljdynor. Dux har gjort gällande att en licensavgift ska beräknas utifrån Dux nettofakturavärde för en Jetson Fåtöljdyna i återförsäljarledet multiplicerat med antalet sålda exemplar av Franklins Fåtöljdynor. Till stöd för vad som utgör nettofakturavärdet har Dux åberopat nettoprislistor för åren 2016–2021. Franklins har bestritt att vad som framgår av prislistorna motsvarar det pris som Dux rent faktiskt fakturerat sina återförsäljare för en Jetson Fåtöljdyna. Detta eftersom Dux, enligt Franklins, regelmässigt lämnar rabatter till återförsäljare. I detta avseende har Franklins åberopat bevisning i form av ett antal annonser från en av Dux återförsäljare som visar på priser för Jetson Fåtöljdyna till slutkund på mellan 7 900 kr och 9 900 kr. Annonserna säger visserligen inget om vilket pris Dux fakturerat återförsäljaren för en Jetson Fåtöljdyna. Bevisningen tillsammans med Dux egen uppgift, om att förhandling kring prislistorna kan ske i det enskilda fallet, gör emellertid att det kan ifrågasättas om prislistorna motsvarar det värde som Dux rent faktiskt fakturerat sina återförsäljare för en Jetson Fåtöljdyna. Som Franklins påpekat avser dessutom prislistorna nettopriset för en Jetson Fåtöljdyna inklusive nackkudde, som rimligtvis måste ha ett värde, även om det inte kan antas vara särskilt högt i förhållande till dynan.

Mot denna bakgrund menar domstolen att åberopade prislistor inte kan läggas till grund för bestämmandet av ersättningen. I stället får domstolen uppskatta vad som kan anses som skälig ersättning. Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i målet, bl.a. intrångsperioden, antal framställda exemplar av det skyddade verket samt att det aktuella verket är ett designförmål, finner Patent- och marknadsdomstolen att 30 000 kr får anses utgöra en skälig ersättning för Franklins utnyttjande av Jetson Fåtöljdyna. Vad gäller Franklins invändning om att Dux agerande mot Franklins ska beaktas vid bestämmandet av skälig ersättning kan konstateras att en rättighetshavares passivitet inte påverkar beräkningen av skälig ersättning (jfr 1 och 2 § preskriptionslagen [1981:130]).

Rättegångskostnader

Domstolen har kommit till slutsatsen att Franklins gjort intrång i upphovsrätten till Jetson Fåtöljdyna och förbjudit Franklins att fortsätta med intrångsåtgärderna. I denna del är Dux att anse som vinnande part. Däremot har Dux yrkande om skälig ersättning satts ned till under hälften av det yrkade beloppet och yrkande om korrigeringsåtgärder har avslagits helt. Vad Dux har förlorat kan inte anses vara av ringa betydelse. Franklins ersättningsskyldighet ska därför begränsas till fyra femtedelar av Dux rättegångskostnad såvitt avser ombudsarvode (se 18 kap. 1, 4 och 8 §§ rättegångsbalken). Franklins ska ersätta Dux för dess rättegångskostnader i övrigt.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig i enlighet med vad som anges i domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 3 (PMD-02)

Ett skriftligt överklagande, ställt till Patent- och marknadsöverdomstolen, ska ha kommit in till Patent- och marknadsdomstolen senast den 23 november 2022.

Prövningstillstånd krävs.

Josefin Park

Tove Bodegård

Christine Olsson

Renovering av hela stolen i linne tyg.

9,800:-

Välj skinnfärg till omklädda detaljer på stolen ▾

1

LÄGG I VARUKORG

Produktbeskriving

Renovering och omklädsel av Jetson fåtölj i canvas tyg.

Ingår: original stor dyna, nackkudde, nyomklädd baksida i extrastark canvas väv med läder på kanten.

Garanti:3 år.

Skick: ny.

Produktinformation

Varumärke: Omklädsel av Franklins

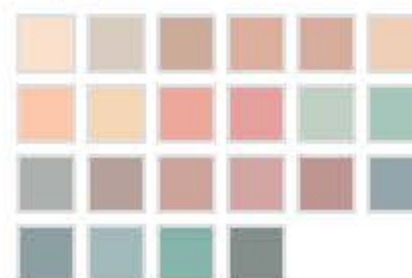
Design: Bruno Mathsson

Material: 100 linnetyg/ canvas

Leveranstid: 30 dagar

Prod. id.: Franklins-kuddsats203

Välj färg

Renovering av Jetson fåtölj

Elmobaltique skinn

10,900:-

Ord. pris 10,900:-

Elmobaltique ▾

1

LÄGG I VARUKORG

Produktbeskriving

Vi är unika på att erbjuda kvalitetspikeringar (djuphäftningar) på våra renoveringssats med högkvalitetsmaterial och profetionell utfört arbete.

Ingår : stor dyna med orginal djuphäftningar, nackkudde med lädersnöre, nyomklädd baksida i slitstark linne canvas med samma läder på kanterna som på dynan, polering av stomme på begäran.

Lagning av återsnurrfunktion samt komplettering med rörskruvar, utbyte av andra detaljer om fåtöljen är ostabiliserad för extra kostnad.

Svensk lädert och skinn: Elmo Soft, Elmo Tique, Elmo Nordic, Elmo Baltique, Elmo Rustik.

Garanti: 5 år.

Skick: ny.

Material:

Narvläder från skandinavisk nötboskap / Elmo i Svenljunga. Plymåer stoppade med KH36. Rostfria öljeter.Lädersnöre från Tränsjö Garveriet AB.Linne tyg på baksida av stulen.

Rekommedation från Elmo och Franklins.

ELMOBALTIQUE är ett kraftigt anilinläder med lätt batikeffekt. Det äger den naturliga hudens alla karaktärsdrag, som synliga insektsbett och ärr efter läkta sår. Lädret har en narv som varierar till struktur, och det finns en mycket hög komfort.

Anilinlädret har efter genomfärgningen fått ett lätt ytskydd. Lädret andas och har mycket hög komfort och känsla. Det åldras med behag och en flitigt användar möbel i anilinläder får med åren en helt individuell karaktär el 'patina'.

Renoveringssats till Jetson

Elmonordic skinn

7,900:-

Elmonordic skinn 00385

1

LÄGG I VARUKORG

Produktbeskriving

Vi är unika på att erbjuda kvalitetspikeringar (djuphäftningar) på våra renoveringssats med högkvalitets material och profetionell utfört arbete.

Renoveringssats / kuddsats.

Ingår: stora dynan och nackkudde med läderm.

Elmobaltique anilineläddret rekomaderas av Franklins och Elmo, på grund av hög slitstyrka, exklusiv känslan och hög komfort.

Garanti: 5 år.

Skick: ny.

Fraktfri.

Innehåller: stora dynan och nackkudde.

Tillverkning av produkt skärm för hand i Lidingö.

Garanti: 5 år.

Skick: ny.

Material:

Ingår: stora dynan och nackkudde.

Skinn: Elmonordice från Elmo Svenljunga.

Klipp-prover på skinn kan beställas gratis på: sabine.lebien@elmoleather.com

FRANKLINS
TAPETSERARE

QUALITY OVER QUANTITY

HEM

OM OSS

WEBSHOP

NYHETER & PRESS

KONTAKT

Varukorg >

Till kassan >

0 kr

Renoveringssats till Jetson i linnetyg

100% linne-canvas tyg

3,900:-

Ord. pris 3,900:-

Naturfärgad ▾

1

LÄGG I VARUKORG

Produktbeskriving

Vi är unika på att erbjuda kvalitetspikeringar (djuphäftningar) på våra renoveringssats med högkvalitets material och profetionell utfört arbete.

Renoveringssats / kuddsats.

Ingår : sitt / rygg dyna och nackkudde med lädersnöre.

Material: Canvas / Linne 100%.

Garanti: 3 år.

Skick: ny.

Fraktfri.

Produktinformation

Material: Canvas 100% linen.

Leveranstid: Lagervara

Prod. id.: Franklins-kuddsats07

Elmosoft

7,900:-

Elmosoft 99999 /svart ▼

1

LÄGG I VARUKORG

Produktbeskriving

Vi är unika på att erbjuda kvalitetspikeringar (djuphäftningar) på våra renoveringssats med högkvalitets material och profetionell utfört arbete.

Renoveringssats / kuddsats.

Ingår: stora dynan och nackkudde med läderm.

Garanti: 5 år.

Skick: ny.

Fraktfri.

Material:

Narvläder från skandinavisk nötboskap / Elmo i Svenljunga. Plymåer stoppade med KH36. Rostfria öljeter. Lådersnöre från Tränsjö Garveriet AB. Linne tyg på baksidan av stulen.

ELMOSOFT är ett mjukt och smidigt Semi-Semianilinläder läder. Utmärkt komfort kombinerad med utmärkt hållbarhet och ett omfattande nyansskärm gör det mycket passande för den offentliga miljön. Jämför det med det lite kraftigare Elmonordic. Synliga insektsbett och ärr från helade sår lägger till läderets eleganta kvalitet.

Semianilinläder har, förutom genomfärgning, fått en lätt nyansering med pigmentfärg. Lådet är mjukt och följsamt. Lämpligt för offentliga miljöer. Lätt att rengöra och åldern visar sig inte lika påtagligt som hos anilinläder.

13:07

2021-03-02

Nyrenover...
ranklinsweden.se

FRANKLINS
TAPETSERARE

QUALITY OVER QUANTITY

-

0 kr

Til kassan >

Välj färg

Franklins
Tapetserare
verkstad
@franklinsmobler

Startsida

Tjänster

Recensioner

Foton

Videoklipp

Inlägg

Om

Community

Skapa en sida

Gilla Dela ...

Franklins Tapetserare verkstad

22 januari ·

Kuddsats till Jetson i olivgrön skinn Elmbaltique från Elmo.
Pris : 7.900 kr.

#dux #jetson #jetsonstol #brunomathsson #franklinstapetserare
#kuddsatsjetson #brunomathsson #brunomathsson #jetsonfåtölj #jetson
#brunomathssonjetson #läder #design #designchair #fåtölj #dux #duxfåtölj
#interiordesign #designklassiker #inredning #franklinstapetserare
#scandinaviandesign #scandinavianstyle #scandinavianinterior
#skandinaviskahem #skandinaviskdesign

Visa butik

Skicka meddelande

Liknande sidor

Våra Barn

Ideell organisation

Ulriksdals Slottscafé

Restaurang

UG "Nasa Djeca - Our Kids u BiH"

Ideell organisation

Möbelsmakeriet Tapetserarverkstad

Tygbutik

Annelis Tyg & Tagel Möbeltapets...

Tapetserarfirma

Visa fler

Sidor som gillas av den här sidan

SWEDESE

Swedese Möbler

Kinnarps Interior Stockholm

Bruno Mathsson International AB

Platser ▶ Lidingö (tätort) ▶ Shopping och
detaljhandel ▶ Möbelaaffär ▶ Franklins Tapetserare
verkstad

Svenska - English (US) - العربية - Español -
Português (Brasil)

Visa mer av Franklins Tapetserare verkstad på Facebook

Logga in

eller

Skapa nytt konto

Franklins
Tapetserare
verkstad

@franklinsmobler

Startsida

Tjänster

Recensioner

Foton

Videoklipp

Inlägg

Om

Community

Skapa en sida

Gilla Dela ...

Gilla Kommentera Dela

Franklins Tapetserare verkstad

3 september 2020 ·

Specialist på tillverkning av klädsel till Dux och Bruno Mathsson möbler.
Kuddsats till Jetson tillverkad i Elmo skinn ,Elmonordic 55031.
#brunomathsson #jetsonfåtölj #jetson #brunomathssonjetson #läder #design
#designchair #fåtölj #dux #duxfåtölj #interiordesign #designklassiker
#inredning #franklins #scandinaviandesign #scandinavianstyle
#scandinavianinterior #skandinaviskahem #skandinaviskdesign

4

Gilla Kommentera Dela

Franklins Tapetserare verkstad

Visa butik

Skicka meddelande

Liknande sidor

Våra Barn

Ideell organisation

Ulriksdals Slottscafé

Restaurang

UG "Nasa Djeca - Our Kids u BiH"

Ideell organisation

Möbelmakeriet Tapetserarverkstad

Tygbutik

Annelis Tyg & Tagel Möbeltapets...

Tapetserarfirma

Visa fler

Sidor som gillas av den här sidan

SWEDESE

Swedese Möbler

Kinnarps Interior Stockholm

Bruno Mathsson International AB

Platser ▶ Lidingö (tätort) ▶ Shopping och
detaljhandel ▶ Möbelaaffär ▶ Franklins Tapetserare
verkstad

Svenska · English (US) · العربية · Español ·
Português (Brasil)

+

Visa mer av Franklins Tapetserare verkstad på Facebook

Logga in

eller

Skapa nytt konto

Franklins
Tapetserare
verkstad
@franklinsmobler

Startsida

Tjänster

Recensioner

Foton

Videoklipp

Inlägg

Om

Community

Skapa en sida

Gilla Dela ...

Franklins Tapetserare verkstad

10 augusti 2020 ·

Kuddsats till Jetson .7,900:-
Elmobaltique skinn 33280
Innehåller: stora dynan och nackkSkinn : Elmobaltique från Elmo
Svenljunga.
Tillverkning sker på Lidingö.
Garanti: 5 år.
Skick: ny.
Material:
Narvläder från skandinavisk nötboskap / Elmo i Svenljunga. Plymåer
stoppade med KH36. Rostfria öljetter.Lädersnöre från Tränsjö Garveriet
AB.Linne tyg på baksida av stulna.
ELMOBALTIQUE är ett kraftigt anilineläder med lätt batikeffekt. Det äger den
naturliga hudens alla karaktärsdrag, som synliga insektsbett och ärr efter
läkta sår. Lädret har en narv som varierar till struktur, och det finns en
mycket hög komfort.
Anilinelädet har efter genomfärgningen rätt ett lätt ytskydd. Lädret andas och
har mycket hög komfort och känsel.
Kuddsats till Pernilla 69 fåtölj.
#brunomathsson #brunomathssonpernilla #designchair #pernilla69 #dux
#fåtölj #interiordesign #scandinavianstyle #scandinavianhome
#scandinaviandesign #skandinaviskdesign #skandinavianhome #läder
#läderfåtölj #inredning #jetson #franklinstapetserare #pernilla69

Visa butik

Skicka meddelande

Liknande sidor

Våra Barn

Ideell organisation

Ulriksdals Slottscafé

Restaurang

UG "Nasa Djeca - Our Kids u BiH"

Ideell organisation

Möbelmakeriet Tapetserarverkstad

Tygbutik

Annelis Tyg & Tagel Möbeltapets...

Tapetserarfirma

Visa fler

Sidor som gillas av den här sidan

SWEDESE

Swedese Möbler

Kinnarps Interior Stockholm

Bruno Mathsson International AB

Platser ▶ Lidingö (tätort) ▶ Shopping och
detaljhandel ▶ Möbelaffär ▶ Franklins Tapetserare
verkstad

Svenska · English (US) · العربية · Español ·
Português (Brasil)

Visa mer av Franklins Tapetserare verkstad på Facebook

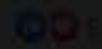
Logga in

eller

Skapa nytt konto

Gilla Gå

Gilla

Kommentera

Del

Visa mer

Skapa meddelande

2 delade

Liknande sidor

Våra Barn
Barns organisation

Franklins Tapetserare verkstad

Franklins Tapetserare verkstad

...

Gilla den här sidan · 1 juli 2020 ·

Visa mer av Franklins Tapetserare verkstad på Facebook

Logga in

eller

Skapa nytt konto

Franklins
Tapetserare
verkstad
@franklinsmobler

Startsida

Tjänster

Recensioner

Foton

Videoklipp

Inlägg

Om

Community

Skapa en sida

Gilla Dela ...

Visa butik

Skicka meddelande

Franklins Tapetserare verkstad

6 november 2019 · 🌐

Arne Johansson rekommenderar Franklins Tapetserare verkstad: "Vi hade tur att få supersnabb leverans 24 timmar på två dynor till våra Jetsonstolar. Monterade på dem idag och det blev hur bra dom helst. Tack för bra service trevligt bemötande och ett gott hantverk. Arne & Inger

Liknande sidor

Våra Barn

Ideell organisation

Ulriksdals Slottscafé

Restaurang

UG "Nasa Djeca - Our Kids u BiH"

Ideell organisation

Möbelmakeriet Tapetserarverkstad

Tygbutik

Annelis Tyg & Tagel Möbeltapets...

Tapetserarfirma

Visa fler ▾

Sidor som gillas av den här sidan >

SWEDESE

Swedese Möbler

Kinnarps Interior Stockholm

Bruno Mathsson International AB

Platser ▶ Lidingö (tätort) ▶ Shopping och detaljhandel ▶ Möbelaaffär ▶ Franklins Tapetserare verkstad

Svenska · English (US) · العربية · Español · Português (Brasil) +

Visa mer av Franklins Tapetserare verkstad på Facebook

Logga in

eller

Skapa nytt konto

Sean i profil

Instagram

Sök

Logga in

Gå med

franklins_verkstad • Följ

franklins_verkstad Konstrestaurerare ,
specialist på restaurering av Dux
möbler.

1 v

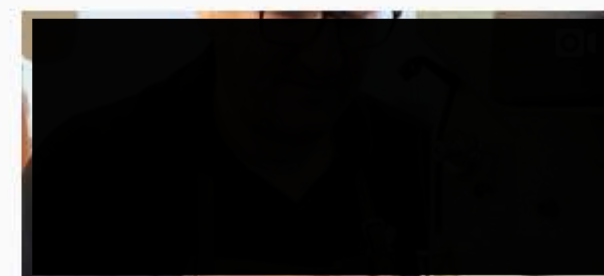

23 gilla-markeringar

DEN 24 FEBRUARI

Logga in för att gilla eller kommentera.

Fler inlägg från franklins_verkstad

Logga in på Instagram

Logga in för att titta på foton och videor från vänner och upptäcka nya konton.

Logga in

Gå med

franklins_verkstad • Följ ...

franklins_verkstad Omkläd Jetson i Elmonordic 55031
#jetson #dux #brunomathsson #retrodesign

26 v

14 gilla-markeringar
DEN 3 SEPTEMBER 2020

Lägg till kommentar... Publicera

franklins_verkstad • Följ

franklins_verkstad Jetson stol Dux
Kuddsats i Elmoskinn 7.900 kr.

102 v

10 gilla-markeringar

DEN 23 MARS 2019

Lägg till kommentar...

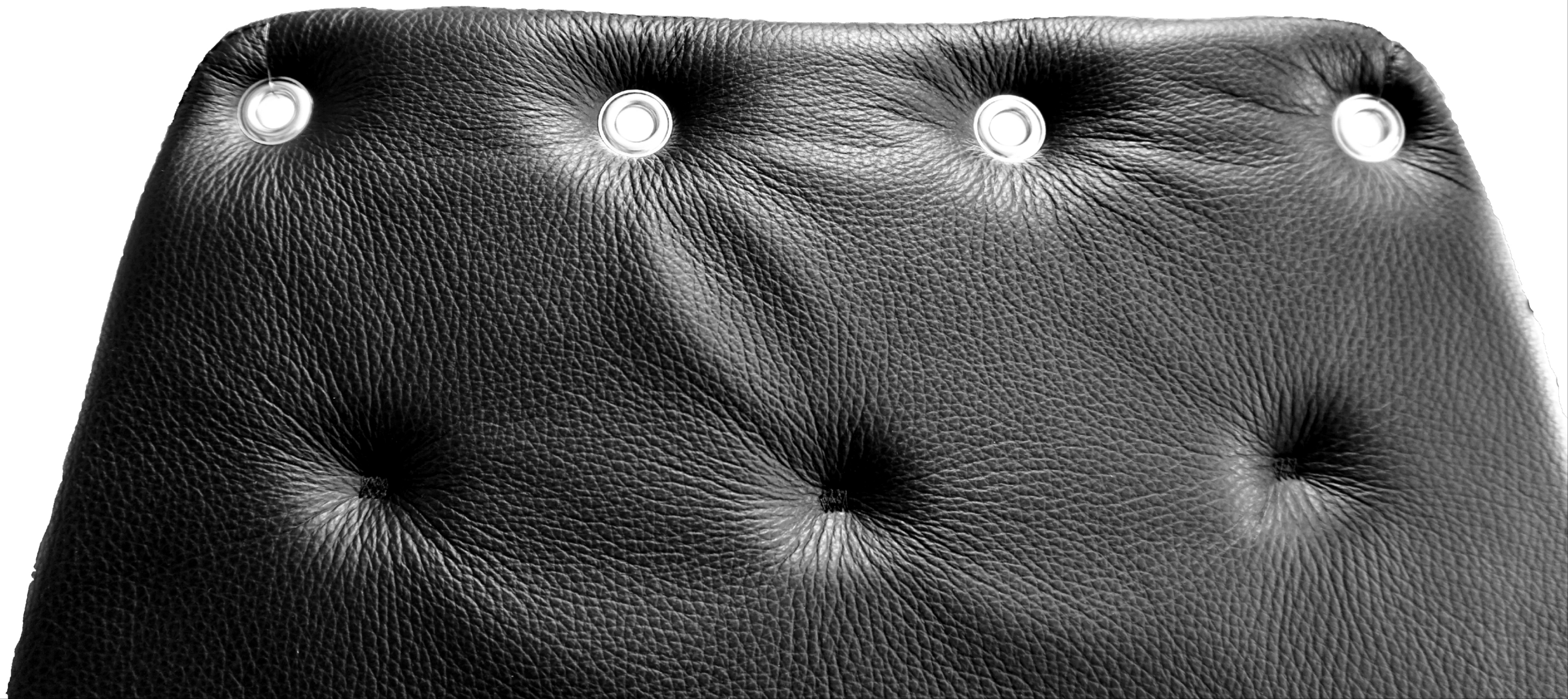
Publicera

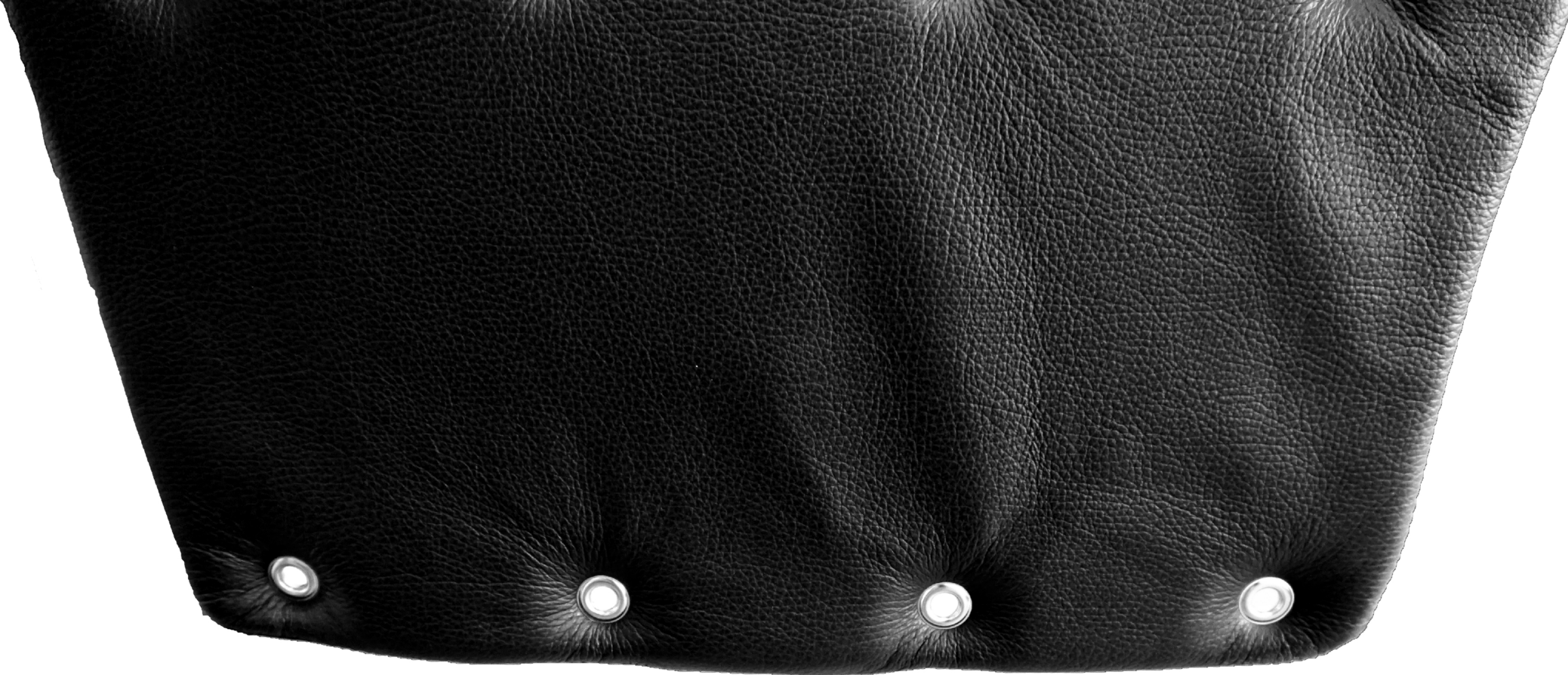

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
PMD:G

INKOM: 2021-10-26
MÅLNR: PMT 16530-21
AKTBIL: 5

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, Patent- och marknadsdomstolen

PMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Patent- och marknadsdomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Patent- och marknadsöverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövnings-tillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Patent- och marknadsdomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Patent- och marknadsdomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Patent- och marknadsöverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Patent- och marknadsöverdomstolen

När överklagandet kommer in till Patent- och marknadsöverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Patent- och marknadsöverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att Patent- och marknadsdomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om Patent- och marknadsdomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med Patent- och marknadsdomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.